

הערכות: פישר יוריד את הריבית ב-0.25%

כך מעריכים מרבית האנליסטים - אבל יש גם כאלה הסבורים כי הוא יותיר את הריבית על כנה. איילת ניר מאי.בי.אי: "גם אם תופחת הריבית ב-0.25% - מעבר להשפעה הפסיכולוגית של היומיים הראשונים, אין לכך משמעות ברמה הנוכחית"
גיל קול

נגיד בנק ישראל, סטנלי פישר, עומד בפני החלטת ריבית לא פשוטה. האפקטיביות של כלי הריבית מוטלת כיום בספק, אחרי שפישר כבר [הוריד](#) אותה לשפל של 0.75%. למרות זאת רבים מהאנליסטים מעריכים כי הנגיד ימשיך בקיצוצים ויוריד אותה הערב (ב') ב-0.25% לרמה של 0.5%.

מאידך, ישנם גם אנליסטים המעריכים כי פישר יותיר את הריבית על כנה, ברמה של 0.75%, ויעדיף לשמור "תחמושת" להתרחשויות עתידיות.

בין הגורמים התומכים בהורדת הריבית: מדד המחירים לצרכן, אשר ירד בפברואר ב-0.1% והתווסף לשורה של מדדים שליליים; נתונים מאקרו-כלכליים עגומים המדגישים את הפגיעה בפעילות היצרנית של המשק; המשך [גל הפיטורים](#), וכן הצורך לתמוך בשקל כדי לסייע לייצואנים. זאת, בעוד שיתרות המט"ח שבידי בנק ישראל צפויות להגיע ליעד שקבע הבנק, ועל אף שלעת עתה הוא ממשיך ברכישת הדולרים.

הורדת ריבית צפויה להגביר את הצריכה במשק בשל הפגיעה באטרקטיביות של החיסכון - לנוכח הירידה בביקושים. בנוסף, היא אמורה להוריד את הריבית שגובים הבנקים על הלוואות ולסייע לספק לעסקים במשק את האשראי הנחוץ להם, אך בפועל, הבנקים אינם מתרגמים את הורדות הריבית ברמות הנוכחיות להוזלת אשראי ללקוחותיהם.

הבנקים טוענים כי הם אינם מוזילים את האשראי בשל עליית רכיב הסיכון במשק, וכן בשל חוסר רצונם לצמצם את המרווח בין הריבית הנגבית על ההלוואות לבין זו הניתנת על הפקדונות. זאת, בעוד האחרונה נמצאת ברמה אפסית, כך שהורדת ריבית ברמות הנוכחיות אינה משפיעה עליה משום שאינה יכולה להפוך לשלילית.

גאון בית השקעות: פישר יפחית את הריבית

מנהל תחום ניהול תיקים בגאון בית השקעות, צחי ליבוביץ', אמר ל-ynet כי "מה שנותן כעת את הטון הוא הצעדים הנוספים שבנק ישראל יפעיל במסגרת ההתמודדות עם המשבר הכלכלי, כגון רכישות האג"ח הממשלתיות. להורדת ריבית כיום אין משמעות ומדובר במהלך שהיעילות שלו מוטלת בספק, מאחר והבנקים המסחריים אינם מגלגלים את הורדות הריבית ללקוחות, בשל העלייה בפרמיות הסיכון של הלווה".

לדברי ליבוביץ' על אף שהוא מעריך כי "בנק ישראל יפחית את הריבית ב-0.25% לרמה של 0.5%, ברמות השפל בהן שווה כיום הריבית, ההשפעה על שוק ההון ועל המשק הישראלי הינה זניחה".

בקבוצת אקספרט פיננסים מעריכים ש"הנגיד יוריד את הריבית ברבע אחוז נוסף, בהתאם לציפיות המוקדמות, ויקבע את הריבית ברמה של חצי אחוז. ומציינים שריבית נמוכה זו מגבילה מאד את יכולתו של הבנק המרכזי להמשיך ולעודד את הצמיחה במשק באמצעות שימוש בכלי הריבית".

אי.בי.איי: פישר לא יפחית

לעומתם, מעריכה הכלכלנית הראשית של בית ההשקעות אי.בי.איי, איילת ניר, כי "תמו הורדות הריבית של הנגיד, כל עוד לא מתרחש אירוע חריג". לדבריה, "גם אם תופחת הריבית ברבע נקודת אחוז נוספת - מעבר להשפעה הפסיכולוגית של היומיים הראשונים, אין משמעות להפחתת הריבית ברמה הנוכחית".

בעוד ניר מעריכה שההשפעה של החלטת הריבית, לכאן או לכאן, תהיה מינורי, היא מציינת ש"לכלים האחרים בהם הבנק עושה שימוש – יש משמעות רבה. ב-אי.בי.איי. לדברי ניר "בנק ישראל צפוי שלא לבצע עיקור מלא של הזרמת הכסף המבוצעת באמצעות רכישת המט"ח והאג"ח הממשלתי, כפי שעשה עד היום. כלומר, בנק ישראל ינסה לשלוט בכמות הכסף ולא במחיר הכסף".

מנכ"ל קרנות נאמנות בהלמן אלדובי, דן הלמן מציין ש"לפי הערכות בשוק, הריבית תרד בשיעור של כ- 0.25% אך באם יחליט הנגיד להשאיר את הריבית על כנה, אין הדבר יתפרש כהפתעה מוחלטת". לדברי הלמן, צעדיו של בנק ישראל לרכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני, הינם המשמעותיים יותר בשל השפעתם על הריבית ארוכת הטווח.

ומה תהיה ההשפעה על הדולר? לדברי ארז פריש, אנליסט בחדר העסקאות של פינוטק בלונדון, האופציות על הדולר מנבאות עליה קלה בערכו של השטר הירוק בטווח המידי ואולם התחזקות השקל בטווח הבינוני עקב היחלשות הדולר בכל רחבי העולם.

פריש מציין שיתרות מטבע החוץ במרתפי בנק ישראל עומדות כעת על 44 מיליארד דולר, בשל הנפקת אג"ח ממשלת ישראל בחו"ל. אך הוא מעריך שהבנק ימשיך ב"שופינג הדולרי" על מעל יעד היתרות המוצהר עקב התנודתיות הרבה הצפויה בכספים אלו, ועקב כך להמשיך תמיכה בדולר בטווח הקצר.